JOHE
Journal of Occupational Hygiene Engineering
J Occup Hyg Eng, 2024; 11(1): 1-10 Doi: 10.32592/joohe.11.1.1
https://johe.umsha.ac.ir

Original Article

Attitude of Students Majoring in Occupational Health and Safety Engineering Towards the Field of Study and Future Career at Ilam University of Medical Sciences

Maryam Hashemi[1], Shiva Soury[2*], Abdul Hossein Pournajaf[2]

[1] Student Research Committee, Ilam University of Medical Sciences, Ilam, Iran
[2] Assistant Professor, Occupational Health and Safety Engineering Department, Faculty of Health, Ilam University of Medical Sciences, Ilam, Iran

Article history:
Received: 02 Mar 2024
Revised: 26 May 2024
Accepted: 06 Jun 2024
ePublished: 29 Jun 2024

*Corresponding author: Shiva Soury
Occupational Health and Safety Engineering Department, Faculty of Health, Ilam University of Medical Sciences, Ilam, Iran
.
Email: ssoury93@gmail.com

Abstract

Background and Objective: One of the important factors contributing to students' success is a positive attitude towards their field of study and future careers. Occupational health and safety engineering is a science that works in the field of employee health and work environment safety. Therefore, it is of utmost importance to obtain a thorough understanding of the factors affecting the attitude of students majoring in occupational health and safety engineering.

Materials and Methods: In this study, 62 students of occupational health engineering at Ilam University of Medical Sciences were examined in the academic year 2020-2021. The data were collected using the questionnaire of the University of Minnesota, containing 17 items which are rated based on a Likert scale. The data were analyzed using SPSS software.

Results: From 66 questionnaires, the mean scores of attitude towards the field of study and future career were calculated at 28.97±4.25 and 24.8±4.7. Considering 22 and 19 as the mean score of the attitude toward the field of study and future career, the scores obtained are more than the acceptable score.

Conclusion: The findings of the present study demonstrated a positive attitude towards the field of study and future career. Building the capacity of students to meet the needs of the labor market, familiarizing students with university courses before the national entrance exam, providing advice and support to students in justifying the course and work environment, and better communication between industry and university will improve students' attitudes.

Keywords: Attitude, Field of study, Future career, Occupational health and safety engineering

Please cite this article as follows: Hashemi M, Soury Sh, Pournajaf AH. Attitude of Students Majoring in Occupational Health and Safety Engineering Towards the Field of Study and Future Career at Ilam University of Medical Sciences . J Occup Hyg Eng. 2024; 11(1): 1-11. DOI: 10.32592/joohe.11.1.1

[Downloaded from johe.umsha.ac.ir on 2026-11-04]

[DOI: 10.32592/joohe.11.1.1]

Copyright © 2022 Journal of Occupational Hygiene Engineering. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License (http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) which permits copy and redistribute the material just in noncommercial usages, provided the original work is properly cite

Extended Abstract

Background and Objective Success in any task and achieving a goal requires a positive attitude towards that task or goal. In general, the combination of knowledge, emotions, and readiness to act on an issue is called a person's attitude towards that issue. Since universities are the source of societal changes in various fields and students form the main body of diverse societal organizations in the future, it is of particular importance to delve into the attitudes of students towards their field and future careers, especially in health and medical fields [1-7].

One of the significant factors contributing to students' success is a positive attitude towards their field of study and future careers. Having career motivation is considered essential for meaningful and efficient employment. On the other hand, with the development of higher education institutions and the marked increase in the number of graduates, numerous students are concerned about their field of study and future careers. Occupational health and safety engineering is a scientific profession that works in the field of employee health and workplace safety [8-18]. Due to the importance of employee safety and health in the workplace, graduates in this field must reduce workplace hazards by acquiring necessary skills during their studies and applying specific principles and rules. Therefore, a thorough knowledge of the factors affecting the attitudes of students in the field of occupational health and safety engineering is essential and can be effective in formulating regulations, appropriate educational planning, and providing suitable facilities for training competent health professionals and creating an enthusiastic environment at the university [19-21].

In light of the aforementioned issues, the present study sought to assess the perspective of occupational health engineering students at Ilam University of Medical Sciences on their field of study and future careers in the academic years 2021-2022.

Materials and Methods

In this descriptive-analytical study, 66 occupational health engineering students at Ilam University of Medical Sciences were examined in the academic year 2021-2022. Due to the limited number of students, a census method was used to select the sample size, and a 17-item questionnaire was used to gather information. The questionnaire aimed to assess attitudes and some independent and background variables, including age, income, gender, marital status, academic year, native or non-native status, housing status, membership in scientific or cultural associations, father's education level, and mother's education level [22, 23]. The questionnaire which was employed to evaluate students' attitudes, was adapted from the University of Minnesota [22]. The validity and reliability of this scale have been assessed in previous studies [23]. The 17 questions assess students' overall attitudes in two dimensions: attitude towards their field of study (9 items) and attitude towards future careers (8 items). The items are rated on a five-point Likert scale ranging from 1 (completely disagree) to 5 (completely agree). After collecting the data, SPSS software (version 16) was used for data analysis. Descriptive statistics, hypothesis testing using the chi-square test, analysis of variance, and correlation between dependent and independent variables were performed in the analysis of the findings.

Results

Research findings pointed out that 62.9% of subjects in the study were female, and 37.1% were male. The mean age score of students was 31.76± 21 years, and the average family income was 6,3583±7306451 Tomans. The mean scores of attitude towards the field of study and future career were 25.4±97.28 and 7.4±8.24, respectively. Table 1 illustrates attitudes towards the academic field and future career.

The chi-square test indicated a significant relationship between overall attitude and housing status ($\chi2=34.4$; $P\leq0.032$). The test also revealed a significant association between overall attitude and maternal education level ($\chi2=73.8$; $P\leq0.01$). No significant correlation was detected between the general attitude of students and other independent variables. Analysis of variance illustrated a significant difference between the mean score of students' general attitude and their academic year ($\chi2=26.6$; $P\leq0.003$). Pearson correlation coefficient demonstrated a significant correlation between attitude level and age group (-r= 0.279; $Pp\leq0.028$), academic year (-r= 0.459.0; $P\leq0$), housing status (-r=0.265.0; $P\leq0.038$), and maternal education ($r=0.275$; $P\leq0$). Multiple regression analysis was used to assess the impact of various factors on students' attitudes towards the professional health field.

Discussion

This study assessed the attitudes of occupational health and safety engineering students at Ilam University of Medical Sciences toward their academic field and future careers. Positive interest and attitude towards the academic field will lead to academic progress. Out of 66 questionnaires, the mean scores of attitude towards the academic field and future career were higher than acceptable (22 and 19, respectively). The findings also illustrated that most individuals studying in this field have a

[Downloaded from joohe.umsha.ac.ir on 2026-11-04]

[DOI: 10.32592/joohe.11.1.1]

positive attitude toward their academic field and future careers. The results of this study are consistent with research conducted on occupational health students at Qazvin University of Medical Sciences in 2912 [24], while in environmental health, a study on the occupational and academic attitudes of students at Hamedan University of Medical Sciences suggested that students' attitudes towards their academic field and future career are lower than acceptable [25]. A study examining the attitudes of public health students at Kurdistan University of Medical Sciences revealed that students have a negative attitude towards their academic field and future careers [26]. Moreover, 7.67% of students become interested in this field after studying it further and becoming more familiar with the professional activities within it. This finding is in contrast with similar studies on occupational health students at Ardabil University of Medical Sciences in 2014 [23]. The majority of participants believe that society and other students do not have a proper view of the occupational health field, attributing this to society's preference for medical fields. Most participants stated they had no opinion regarding the alignment of course content with the job requirements raised in this questionnaire. It seems that until students enter the work environment and fully understand all aspects of occupational health, they may not be able to answer this question completely; therefore, researchers suggest conducting a study on professionals in this area to potentially revise course content if necessary.

Conclusion

The findings of the present study indicated a positive attitude towards the academic field and future career. The alignment of students' admission capacity with the needs of the job market, students' familiarity with university fields before the national entrance exam, providing counseling and support to students regarding field justification and work environment, and better university-industry collaboration will improve students' attitudes.

[Downloaded from johe.umsha.ac.ir on 2026-11-04]

[DOI: 10.32592/joohe.11.1.1]

JOHE
مجله مهندسی بهداشت حرفه‌ای
دوره ۱۱، شماره۱، بهار ۱۴۰۳، صفحات: ۱۰-۱
https://johe.umsha.ac.ir
UMSHA Press

مقاله پژوهشی

نگرش دانشجویان مهندسی بهداشت حرفه‌ای و ایمنی کار به رشته‌ی تحصیلی و آینده‌ی شغلی در دانشگاه علوم پزشکی ایلام در سال ۱۴۰۱

مریم هاشمی[۱]، شیوا سوری[۲*]، عبدالحسین پورنجف[۲]

[۱] دانشجوی کارشناسی بهداشت حرفه‌ای، کمیته‌ی تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی ایلام، ایلام، ایران
[۲] استادیار، گروه مهندسی بهداشت حرفه‌ای و ایمنی کار، دانشکده‌ی بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی ایلام، ایلام، ایران

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۲/۱۲/۱۲
تاریخ ویرایش مقاله: ۱۴۰۳/۰۳/۰۶
تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۳/۰۳/۱۷
تاریخ انتشار مقاله: ۱۴۰۳/۰۴/۰۹

تمامی حقوق نشر برای دانشگاه علوم پزشکی همدان محفوظ است.

* **نویسنده مسئول:** شیوا سوری، گروه مهندسی بهداشت حرفه‌ای و ایمنی کار، دانشکده‌ی بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی ایلام، ایلام، ایران.

ایمیل: ssoury93@gmail.com

چکیده

سابقه و هدف: یکی از عوامل مهم موفقیت دانشجویان نگرش مثبت به رشته‌ی تحصیلی و آینده‌ی شغلی است. مهندسی بهداشت حرفه‌ای و ایمنی کار علمی است که در زمینه‌ی سلامت کارکنان و ایمنی محیط کار فعالیت می‌کند؛ لذا شناخت عوامل مؤثر بر نگرش دانشجویان رشته‌ی مهندسی بهداشت حرفه‌ای و ایمنی کار بسیار ضروری است.

مواد و روش‌ها: در این بررسی که از نوع توصیفی‌تحلیلی است، ۶۲ نفر از دانشجویان رشته‌ی مهندسی بهداشت حرفه‌ای دانشگاه علوم پزشکی ایلام در سال تحصیلی ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ بررسی شدند. داده‌ها با استفاده از پرسش‌نامه‌ی دانشگاه مینه‌سوتای آمریکا، که ۱۷ سؤال با مقیاس طیف لیکرت داشت، جمع‌آوری شد و داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS بررسی شد.

یافته‌ها: از ۶۶ پرسش‌نامه، میانگین و انحراف معیار نمره‌ی نگرش به رشته‌ی تحصیلی (۴/۲۵ ± ۲۸/۹۷) و میانگین و انحراف معیار نمره‌ی نگرش به آینده‌ی شغلی (۴/۷ ±۲۴/۸) محاسبه شد که با در نظر گرفتن نمره‌ی ۲۲ و ۱۹ به‌عنوان میانگین نمره‌ی نگرش به رشته‌ی تحصیلی و آینده‌ی شغلی، نمره‌های به‌دست‌آمده بیشتر از نمره‌ی پذیرفتنی است.

نتیجه‌گیری: یافته‌های مطالعه‌ی حاضر بیانگر نگرش مثبت به رشته‌ی تحصیلی و آینده‌ی شغلی است. تناسب ظرفیت پذیرش دانشجو با نیاز بازار کار، آشنایی دانش‌آموزان با رشته‌های دانشگاهی قبل از کنکور سراسری، ارائه‌ی مشاوره و حمایت از دانشجویان در زمینه‌ی توجیه رشته و محیط کار و ارتباط بهتر صنعت با دانشگاه باعث بهبود نگرش دانشجویان خواهد شد.

واژگان کلیدی: آینده‌ی شغلی، بهداشت حرفه‌ای و ایمنی کار، رشته‌ی تحصیلی، نگرش

استناد: هاشمی، مریم؛ سوری، شیوا؛ پورنجف، عبدالحسین. نگرش دانشجویان مهندسی بهداشت حرفه‌ای و ایمنی کار به رشته‌ی تحصیلی و آینده‌ی شغلی در دانشگاه علوم پزشکی ایلام در سال ۱۴۰۱. مجله مهندسی بهداشت حرفه‌ای، بهار ۱۴۰۳؛۱۱(۱): ۱۰-۱

مقدمه

معمولاً موفقیت در هر کاری و رسیدن به هدف نیازمند نوعی نگرش مثبت به آن کار یا هدف است. به‌طور کلی، ترکیب شناخته‌ها، احساسات و آمادگی برای عمل راجع به یک مسئله را نگرش شخص به آن مسئله می‌گویند [۱]. هنگامی که تورستون در سال ۱۹۲۸ اعلام کرد که «نگرش‌ها را می‌توان اندازه‌گیری کرد»، پنجره‌ای جدید به یکی از مفاهیم مهم در روان‌شناسی اجتماعی گشوده شد؛ به‌گونه‌ای که دیگر نمی‌توان روان‌شناسی اجتماعی معاصر را بدون مفهوم نگرش تصور کرد [۲] و درحال‌حاضر مطالعه‌ی نگرش به‌عنوان برجسته‌ترین مفهوم روان‌شناسی اجتماعی جایگاه ویژه‌ای در میان پژوهش‌ها دارد [۳،۴]. ازآنجاکه دانشگاه‌ها منشأ تحولات جامعه در عرصه‌های مختلف است و دانشجویان در آینده پیکره‌ی اصلی سازمان‌های مختلف جامعه را تشکیل می‌دهند، دانستن نگرش دانشجویان به رشته و آینده‌ی شغلی‌شان، به‌ویژه در رشته‌های بهداشتی و

[Downloaded from johe.umsha.ac.ir on 2026-11-04]
[DOI: 10.32592/joohe.11.1.1]

درمانی، از اهمیت خاصی برخوردار است [۵-۷].

یکی از عوامل مهم موفقیت دانشجویان نگرش مثبت به رشته‌ی تحصیلی و آینده‌ی شغلی است و داشتن انگیزه‌ی شغلی برای اشتغال مفید و کارآمد امری ضروری محسوب می‌شود [۸،۹]. اگر دانشجویان به رشته‌ی تحصیلی خود علاقه‌مند نباشند، تحصیل و کار در آن زمینه خسته‌کننده و حتی غیرممکن خواهد بود [۷،۱۰،۱۱]. عوامل فردی، شرایط محیط کار، نظام سازمانی شغل، روابط حاکم بر محیط کار و تأثیر عوامل فرهنگی از علل مؤثر در ایجاد انگیزش در دانشجویان است. از سوی دیگر، با توسعه‌ی مؤسسات آموزش عالی و افزایش تعداد دانش‌آموختگان، بسیاری از دانشجویان درباره‌ی رشته‌ی تحصیلی و آینده‌ی شغلی خود نگرانی دارند [۱۲-۱۸].

مهندسی بهداشت حرفه‌ای و ایمنی کار علمی است که در زمینه‌ی سلامت کارکنان و ایمنی محیط کار فعالیت می‌کند. به‌دلیل اهمیت ایمنی و سلامت کارکنان در محیط کار، دانش‌آموختگان این رشته باید با کسب توانایی لازم در دوران تحصیل و به‌کارگیری اصول و قواعدی خاص، خطرهای محیط کار را کاهش دهند؛ لذا شناخت عوامل مؤثر بر نگرش دانشجویان رشته‌ی مهندسی بهداشت حرفه‌ای و ایمنی کار بسیار ضروری است و می‌تواند در تدوین مقررات، برنامه‌ریزی مناسب آموزشی و فراهم کردن امکانات مناسب برای تربیت نیروهای بهداشتی توانمند و ایجاد محیطی پرشور در دانشگاه مؤثر باشد [۱۷, ۱۹-۲۱].

به همین منظور مطالعه‌ی حاضر با هدف ارزیابی دیدگاه دانشجویان رشته‌ی مهندسی بهداشت حرفه‌ای دانشگاه علوم پزشکی ایلام به رشته‌ی تحصیلی و آینده‌ی شغلی‌شان در سال تحصیلی ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ صورت گرفت.

روش کار

در این بررسی که از نوع توصیفی‌تحلیلی است، ۶۶ نفر از دانشجویان رشته‌ی مهندسی بهداشت حرفه‌ای دانشگاه علوم پزشکی ایلام در سال تحصیلی ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ بررسی شدند. به‌دلیل محدود بودن تعداد دانشجویان، از روش سرشماری برای انتخاب حجم نمونه استفاده شد و به‌منظور به دست آوردن اطلاعات از پرسش‌نامه‌ای استفاده شد که شامل ۱۷ سؤال با هدف سنجش نگرش و تعدادی از متغیرهای مستقل و زمینه‌ای شامل سن، درآمد، جنس، وضعیت تأهل، سال تحصیلی، بومی یا غیربومی بودن، وضعیت اسکان، عضو کانون علمی، عضو کانون فرهنگی، سطح تحصیلات پدر و سطح تحصیلات مادر بود.

پرسش‌نامه‌ی ارزیابی نگرش دانشجویان در دانشگاه مینه‌سوتای آمریکا استفاده شده است [۲۲] و روایی و پایایی آن در مطالعات قبلی ارزیابی شده است [۲۳]. سؤالات هفده‌گانه نگرش کلی دانشجویان را در دو بعد نگرش به رشته‌ی تحصیلی (۹ سؤال) و نگرش به آینده‌ی شغلی (۸ سؤال) بررسی می‌کند. پاسخ‌های هر گزینه بر اساس طیف لیکرت پنج‌درجه‌ای با دامنه‌ای از ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۵ (کاملاً موافقم) درجه‌بندی شده است. بر این اساس، نمره‌ی ۱۷ بیانگر کمترین گرایش و نمره‌ی ۵ بیانگر بیشترین گرایش محسوب می‌شود. برای ارزیابی وضعیت نگرش دانشجویان به آینده‌ی شغلی و رشته‌ی تحصیلی، میانگین نمرات دانشجویان با میانگین آزمون، که نمره‌ی ۵۱ بود، مقایسه شد. سپس نمرات کمتر از ۵۱ نگرش منفی و نمرات بیشتر از آن نگرش مثبت در نظر گرفته شد.

به‌صورت جزئی‌تر، نمره‌ی ۹ نشان‌دهنده‌ی حداقل و نمره‌ی ۳۵ نشان‌دهنده‌ی حداکثر نگرش مثبت به رشته‌ی تحصیلی بود و میانگین نمره‌ی نگرش به رشته‌ی تحصیلی برابر با ۲۲ (معدل ۳۵ و ۹) بود. همچنین، درباره‌ی نگرش به آینده‌ی شغلی، نمره‌ی ۸ نشان‌دهنده‌ی حداقل نگرش منفی و نمره‌ی ۳۰ نشان‌دهنده‌ی حداکثر نگرش مثبت به آینده‌ی شغلی بود و میانگین نمره‌ی نگرش به آینده‌ی شغلی برابر با ۱۹ بود.

پس از جمع‌آوری داده‌ها، از نرم‌افزار SPSS ورژن ۱۶ برای تجزیه‌وتحلیل داده‌ها استفاده شد. در تجزیه‌وتحلیل یافته‌ها توصیف داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی و آزمون فرضیات با استفاده از آزمون X^2 و آزمون آنالیز واریانس و نیز هم‌بستگی بین متغیر وابسته و متغیرهای مستقل انجام شد.

نتایج

اطلاعات دموگرافیک شرکت‌کنندگان در جدول ۱ آورده شده است. یافته‌های تحقیق نشان داد که ۶۲/۹ درصد از افراد حاضر در مطالعه زن و ۳۷/۱ درصد مرد بودند. میانگین سن دانشجویان برابر با ۱/۳±۲۱/۷۶ سال بود و میانگین درآمد خانواده برابر با ۳۵۸۳/۶ ± ۷۳۰۶۴۵۱ تومان به دست آمد.

میانگین و انحراف معیار نمره‌ی نگرش به رشته‌ی تحصیلی برابر با ۴/۲۵ ± ۲۸/۹۷ و میانگین و انحراف معیار نمره‌ی نگرش به آینده‌ی شغلی برابر با ۴/۷ ±۲۴/۸ به دست آمد. در جدول ۲ نگرش افراد به رشته‌ی تحصیلی و آینده‌ی شغلی بر اساس درصد بیان شده است.

جدول ۱: توزیع فراوانی مشخصات دموگرافیک دانشجویان بهداشت حرفه‌ای حاضر در مطالعه

متغیر		درصد فراوانی
جنسیت	زن	۶۲/۹
	مرد	۳۷/۱
	دوم	۳۸/۷

[Downloaded from joohe.umsha.ac.ir on 2026-11-04]

[DOI: 10.32592/joohe.11.1.1]

سال تحصیلی	سوم	۳۷/۱
	چهارم	۲۴/۲
وضعیت تأهل	مجرد	۹۳/۵
	متأهل	۴
وضعیت بومی/ غیربومی	بومی	۴۵/۲
	غیربومی	۵۴/۸
وضع اسکان	خوابگاه	۲۲/۶
	خارج از خوابگاه	۷۷/۴
عضویت در کانون‌های علمی	عضویت دارد	۳۸/۷
	عضویت ندارد	۶۱/۳
عضویت در کانون‌های فرهنگی	عضویت دارد	۴۶/۸
	عضویت ندارد	۵۳/۲
تحصیلات پدر	زیر دیپلم	۲۵/۸
	دیپلم	۳۷/۱
	دانشگاهی	۳۷/۱
تحصیلات مادر	زیر دیپلم	۳۸/۷
	دیپلم	۳۷/۱
	دانشگاهی	۲۴/۲
سطح درآمد	زیر ۵میلیون تومان	۱۹/۴
	۵ تا ۱۰میلیون تومان	۷۲/۶
	بالای ۱۰میلیون تومان	۸/۱
گروه سنی	زیر ۲۰ سال	۹/۷
	۲۰ تا ۲۵ سال	۸۸/۷
	بالای ۲۵ سال	۱/۶

جدول ۲: درصد نگرش افراد به رشته‌ی تحصیلی و آینده‌ی شغلی

	نگرش مثبت درصد افراد	نگرش منفی درصد افراد
بعد رشته‌ی تحصیلی	۶۴/۵	۳۵/۵
بعد آینده‌ی شغلی	۵۴/۸	۴۵/۲

آزمون x^2 نشان داد که ارتباط معنی‌داری بین نگرش کلی و متغیر وضعیت اسکان (x^2=۴/۳۴ و P≤۰/۰۳۲) وجود دارد. آزمون یادشده نشان داد که ارتباط بین نگرش کلی و متغیر تحصیلات مادر معنی‌دار است (x^2=۸/۷۳ و P≤۰/۰۱). ارتباط بین متغیر نگرش کلی دانشجویان با سایر متغیرهای مستقل بررسی‌شده معنی‌دار نبود.

آزمون آنالیز واریانس نشان داد که تفاوت معنی‌داری بین میانگین نمره‌ی نگرش کلی دانشجویان و متغیر سال تحصیلی آن‌ها وجود دارد (x^2=۶/۲۶ و P≤۰/۰۰۳). در بقیه‌ی موارد، آزمون آنالیز واریانس تفاوتی بین میانگین نمره‌ی کلی متغیر نگرش و متغیرهای سطح درآمد، گروه سنی، تحصیلات پدر و تحصیلات مادر نشان نداد؛ یعنی نمره‌ی نگرش کلی را می‌توان مستقل از متغیرهای یادشده دانست و این متغیرها در نمره‌ی نگرش اثری ندارد.

آزمون تی نشان داد که تفاوت معنی‌داری بین میانگین نمره‌ی کلی متغیر نگرش و متغیرهای دووجهی جنس، وضعیت تأهل، وضعیت بومی بودن، وضعیت اسکان و عضویت در کانون‌های علمی و فرهنگی وجود ندارد.

آزمون ضریب هم‌بستگی پیرسون نشان داد که هم‌بستگی معنی‌داری بین میزان نگرش و متغیرهای گروه سنی (r=-۰/۲۷۹ و P≤۰/۰۲۸) و سال تحصیلی (r=-۰/۴۵۹ و P≤۰/۰۰) به‌صورت ناقص و معکوس و وضعیت اسکان (r=-۰/۲۶۵ و P≤۰/۰۳۸) به‌صورت ناقص و معکوس و تحصیلات مادر (r=۰/۲۷۵ و P≤۰/۰۳) به‌صورت مستقیم و ناقص وجود دارد.

جدول ۳ توزیع عوامل مؤثر بر نگرش مثبت و منفی دانشجویان به رشته‌ی تحصیلی و آینده‌ی شغلی را نشان می‌دهد. نمره‌ی کنکور یکی از عوامل مؤثر در انتخاب این رشته بوده است (۶۶/۱ درصد). حدود ۵۳ درصد از دانشجویان از انتخاب این رشته راضی بوده‌اند؛ به‌طوری که ۶۸ درصد از شرکت‌کنندگان ضمن آشنایی بیشتر با رشته در حین تحصیل علاقه‌ی بیشتری به رشته‌ی بهداشت حرفه‌ای پیدا کرده‌اند. طبق نظر ۷۱ از درصد شرکت‌کنندگان، ارزش

[Downloaded from johe.umsha.ac.ir on 2026-11-04]

[DOI: 10.32592/joohe.11.1.1]

بیشتر رشته در مقاطع بالاتر از عوامل تأثیرگذار بر نگرش مثبت دانشجویان به رشته‌ی تحصیلی بوده است. همچنین، دستمزد مناسب باعث ایجاد نگرش مثبت به آینده‌ی شغلی این رشته در ۵۳ درصد از دانشجویان شده است و حدود ۸۰ درصد از دانشجویان محیط کار این رشته را دوست داشته‌اند.

برای بررسی میزان تأثیر عوامل مختلف بر نمره‌ی نگرش دانشجویان به رشته‌ی بهداشت حرفه‌ای از مدل رگرسیون چندگانه استفاده شد (جدول ۴). نتایج نشان داد که سؤال‌های ۳، ۷ و ۹ تأثیر معنی‌داری بر نمره‌ی نگرش دانشجویان به رشته‌ی بهداشت حرفه‌ای نداشته است ($P<0/05$).

جدول ۳: توزیع درصد فراوانی پرسش‌نامه‌ی نگرش دانشجویان به رشته

	سؤالات	کاملاً مخالف (درصد)	مخالف (درصد)	بدون نظر (درصد)	موافق (درصد)	کاملاً موافق (درصد)
ارزیابی نگرش دانشجویان به رشته‌ی تحصیلی	۱- این رشته را انتخاب کردم زیرا نمرات من فقط اجازه‌ی پذیرش در این رشته را می‌داد.	۳/۲	۹/۷	۲۱	۴۰/۳	۲۵/۸
	۲- من از انتخاب این رشته راضی‌ام.	۱۱/۳	۱۷/۷	۱۷/۷	۳۰/۶	۲۲/۷
	۳- اهداف دروس ارائه‌شده با نیازهای فردی و انتظارات دانشجویان متناسب است	۱۴/۵	۱۷/۷	۳۷/۱	۲۵/۸	۴/۸
	۴- من پس از تحصیل در این رشته علاقه‌ی بیشتری به رشته‌ام پیدا کرده‌ام.	۳/۲	۹/۷	۱۹/۴	۴۰/۳	۲۷/۴
	۵- به نظر من این رشته در مقاطع بالاتر ارزش بیشتری پیدا می‌کند.	۰	۶/۵	۲۲/۵	۳۷/۱	۳۳/۹
	۶- به نظر من دانشجویان دیگر رشته‌ها دید مناسبی به رشته‌ام دارند.	۴/۸	۲۱	۵۱/۶	۱۶/۱	۶/۵
	۷- به نظر من جامعه‌ای که در آن زندگی می‌کنم به این رشته دید مثبتی دارد.	۶/۵	۳۵/۵	۳۵/۵	۲۱	۱/۶
	۸- پس از گذراندن مقطع کارشناسی در مقاطع بالاتر ادامه‌تحصیل خواهم داد.	۶/۵	۱۶/۱	۲۴/۲	۲۵/۸	۲۷/۴
	۹- به‌اشتباه در این رشته پذیرفته شده‌ام.	۳۸/۷	۳۵/۵	۲۱	۳/۲	۱/۶
ارزیابی نگرش دانشجویان به آینده‌ی شغلی	۱۰- استادان این رشته باعث ترغیب دانشجویان برای پیدا کردن شغل مناسب می‌شوند.	۶/۱	۱۹/۴	۴۶/۸	۱۹/۴	۶/۵
	۱۱- به نظر من مزایای حقوقی اشتغال در این رشته مناسب است.	۴/۸	۹/۷	۳۲/۳	۴۶/۸	۶/۵
	۱۲- من راجع به بازار کار این رشته نگرانی ندارم.	۱۲/۹	۲۷/۴	۳۰/۶	۲۴/۲	۴/۸
	۱۳- به نظر من وضعیت اشتغال برای مقاطع پایین‌تر بهتر از مقاطع بالاتر است.	۸/۱	۶/۵	۳۵/۵	۱۴/۵	۳۵/۵
	۱۴- من کار کردن در زمینه‌ی این رشته را دوست دارم.	۳/۲	۴/۸	۱۱/۳	۵۳/۲	۲۷/۴
	۱۵- دروس ارائه‌شده کاربردی و قابل استفاده در محیط کار است.	۱۲/۹	۱۶/۱	۳۲/۳	۳۲/۳	۶/۵
	۱۶- سرفصل دروس ارائه‌شده و محتوای آموزشی متناسب با نیازهای جامعه است.	۱۲/۹	۱۷/۷	۳۵/۵	۲۷/۴	۶/۵
	۱۷- دروس و محتوای آن به‌گونه‌ای است که نیازهای شغلی مرا در محیط کار ارضا می‌کند.	۱۶/۱	۱۷/۷	۳۰/۶	۲۷/۴	۸/۱

[Downloaded from johe.umsha.ac.ir on 2026-11-04]

[DOI: 10.32592/joohe.11.1.1]

جدول ۴: مدل عوامل مؤثر بر نمره‌ی نگرش دانشجویان بهداشت حرفه‌ای به رشته و آینده‌ی شغلی

		ضرایب استانداردنشده		ضرایب استانداردشده	t	P-Value
		B	Std. Error	Beta		
مدل نگرش به رشته	مقدار ثابت	۹/۹۶۸	۲/۳۷۹		۴/۱۸۹	۰/۰۰۰
	سؤال ۱	۰/۱۴۰	۰/۳۶۰	۰/۰۹۰	۰/۳۸۹	۰/۰۴۹
	سؤال ۲	۰/۷۶۱	۰/۲۴۳	۰/۲۷۵	۳/۱۳۹	۰/۰۰۳
	سؤال ۳	-۰/۱۳۷	۰/۳۰۲	-۰/۰۴۲	-۰/۴۵۳	۰/۶۵۲
	سؤال ۴	۰/۷۴۷	۰/۲۷۱	۰/۲۱۵	۲/۷۵۳	۰/۰۰۸
	سؤال ۵	۱/۶۱۹	۰/۸۳۲	۰/۴۰۷	۱/۹۴۶	۰/۰۴۷
	سؤال ۶	۲/۷۰۵	۰/۸۷۳	۰/۶۷۴	۳/۰۹۹	۰/۰۰۳
	سؤال ۷	۰/۳۷۱	۱/۲۰۵	۰/۰۴۰	۰/۳۰۸	۰/۷۵۹
	سؤال ۸	-۰/۹۷۸	۰/۷۷۹	-۰/۳۳۲	-۱/۲۵۶	۰/۰۴۵
	سؤال ۹	-۰/۱۹۰	۰/۹۸۶	-۰/۰۴۹	-۰/۱۹۳	۰/۸۴۸
مدل نگرش به آینده‌ی شغلی	مقدار ثابت	۲۳/۹۱۱	۱/۸۹۹		۱۲/۵۸۹	۰/۰۰۰
	سؤال ۱۰	۳/۶۸۰	۱/۰۷۷	۰/۷۰۵	۳/۴۱۸	۰/۰۰۱
	سؤال ۱۱	-۲/۳۶۴	۱/۰۴۶	-۰/۴۳۱	-۲/۲۵۹	۰/۰۲۸
	سؤال ۱۲	۲/۴۶۴	۱/۲۵۰	۰/۵۳۳	۱/۹۷۱	۰/۰۵۴
	سؤال ۱۳	۲/۳۱۷	۰/۹۵۷	۰/۵۶۶	۲/۴۲۲	۰/۰۱۹
	سؤال ۱۴	-۳/۴۹۴	۰/۹۹۰	-۰/۶۳۶	-۳/۵۲۹	۰/۰۰۱
	سؤال ۱۵	-۳/۲۲۷	۱/۶۰۲	-۰/۷۲۰	-۲/۰۱۵	۰/۰۴۹
	سؤال ۱۶	۲/۶۴۶	۱/۷۷۳	۰/۵۸۲	۱/۴۹۳	۰/۱۴۱
	سؤال ۱۷	۰/۷۶۰	۱/۲۶۱	۰/۱۶۵	۰/۶۰۳	۰/۵۴۹

همچنین، جدول ۴ مدل رگرسیون چندگانه برای پیش‌بینی نمره‌ی نگرش دانشجویان به آینده‌ی شغلی رشته‌ی بهداشت حرفه‌ای را نشان می‌دهد. نتایج نشان می‌دهد که سؤال‌های ۱۲، ۱۶ و ۱۷ تأثیر معنی‌داری بر نمره‌ی نگرش دانشجویان به آینده‌ی شغلی رشته‌ی بهداشت حرفه‌ای نداشته است ($P<۰/۰۵$).

بحث

در این پژوهش نگرش دانشجویان رشته‌ی مهندسی بهداشت حرفه‌ای و ایمنی کار دانشگاه علوم پزشکی ایلام به رشته‌ی تحصیلی و آینده‌ی شغلی بررسی شد. علاقه و نگرش مثبت به رشته‌ی تحصیلی به پیشرفت تحصیلی منجر خواهد شد. از ۶۶ پرسش‌نامه، میانگین و انحراف معیار نمره‌ی نگرش به رشته‌ی تحصیلی و آینده‌ی شغلی با در نظر گرفتن نمره‌ی ۲۲ و ۱۹ به‌ترتیب به‌عنوان میانگین نمره‌ی نگرش به رشته‌ی تحصیلی و آینده شغلی، نمره‌های به‌دست‌آمده بیشتر از نمره‌ی پذیرفتنی است.

همچنین یافته‌ها نشان داد که اکثر افراد حاضر در مطالعه به رشته‌ی تحصیلی و آینده‌ی شغلی نگرش مثبت دارند. نتایج این مطالعه با نتایج تحقیق انجام‌شده درباره‌ی دانشجویان رشته‌ی بهداشت حرفه‌ای دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سال ۱۳۹۱ سازگار است [۲۴]، درحالی‌که در رشته‌ی بهداشت محیط نتایج بررسی نگرش شغلی و تحصیلی دانشجویان سه مقطع کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی همدان نشان داد که نگرش دانشجویان این رشته به رشته‌ی تحصیلی و آینده‌ی شغلی خود پایین‌تر از حد پذیرفتنی است [۲۵]. در مطالعه‌ی بررسی نگرش دانشجویان بهداشت عمومی دانشگاه علوم پزشکی کردستان مشخص شد که نگرش دانشجویان به رشته‌ی تحصیلی و آینده‌ی شغلی منفی است [۲۶].

۶۷/۷ درصد از افراد پس از تحصیل در این رشته و آشنایی بیشتر با حوزه‌ی فعالیت رشته‌ی بهداشت حرفه‌ای به آن علاقه‌مند شده‌اند و این یافته با نتایج مطالعه‌ی مشابه درباره‌ی دانشجویان بهداشت حرفه‌ای دانشگاه علوم پزشکی اردبیل در سال ۹۳ همخوانی ندارد [۲۳]. اکثر شرکت‌کنندگان معتقدند که جامعه و سایر دانشجویان به رشته‌ی بهداشت حرفه‌ای دید مناسبی ندارند و این موضوع ناشی از مقبولیت و تمایل جامعه به رشته‌های پزشکی است.

۵۳/۲ درصد از افراد موافق ادامه‌تحصیل در مقاطع بالاترند و همچنین، بیش از نیمی از افراد معتقدند که شرایط کار در مقاطع بالا بهتر است که این یافته با نتایج مطالعه‌ی رضاخانی و همکاران سازگار است [۲۳].

تنوع دروس رشته‌ی بهداشت حرفه‌ای و نیز وجود صنایع و

[Downloaded from johe.umsha.ac.ir on 2026-11-04]

[DOI: 10.32592/joohe.11.1.1]

کارخانجات متنوع و جاذبه‌های آموزشی و پژوهشی زیادی که در صنایع وجود دارد باعث شده است تا ۸۰/۶ درصد از افراد اعلام کنند که کار کردن در حوزه‌ی این رشته را دوست دارند، درحالی‌که نتایج مطالعه‌ی جمالی و همکاران درباره‌ی دانشجویان رشته‌ی بهداشت محیط کاملاً متفاوت بود [۲۴]. در مطالعه‌ای که در دانشکده‌ی بهداشت زاهدان انجام شد، آینده‌ی شغلی از عوامل منفی در نگرش دانشجویان به رشته‌ی بهداشت بود. از جمله عوامل منفی مرتبط با نگرش دانشجویان به آینده‌ی شغلی می‌توان به حقوق و افزایش پذیرش دانشجو اشاره کرد [۸].

در خصوص تناسب سرفصل دروس با نیازهای شغلی که در این پرسش‌نامه مطرح شده است، بیشتر شرکت‌کنندگان عنوان کردند که نظری ندارند. به نظر می‌رسد که دانشجویان تا پیش از ورود به محیط کار واقعی و درک تمام ابعاد رشته‌ی بهداشت حرفه‌ای نمی‌توانند پاسخ کاملی به این سؤال بدهند؛ لذا محققان پیشنهاد می‌کنند مطالعه‌ای در این زمینه درباره‌ی شاغلان انجام شود تا در صورت نیاز سرفصل دروس اصلاح شود.

نتیجه‌گیری

یافته‌های مطالعه‌ی حاضر نشان‌دهنده‌ی نگرش مثبت به رشته‌ی تحصیلی و آینده‌ی شغلی است. تناسب ظرفیت پذیرش دانشجو با نیاز بازار کار، آشنایی دانش‌آموزان با رشته‌های دانشگاهی قبل از کنکور سراسری، ارائه‌ی مشاوره و حمایت از دانشجویان راجع به توجیه رشته و محیط کار و ارتباط بهتر صنعت و دانشگاه باعث بهبود نگرش دانشجویان خواهد شد.

تشکر و قدردانی

پژوهش حاضر برگرفته از طرح تحقیقاتی شماره‌ی ۱۳۰۱ با کد اخلاق IR.MEDILAM.REC.1399.301 کمیته‌ی تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی ایلام است که با حمایت مالی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی ایلام اجرا شده است. به این وسیله از تمام دانشجویان محترم که در این مطالعه شرکت کردند تشکر و قدردانی به عمل می‌آید.

تضاد منافع

هیچ‌گونه تضاد منافعی در انتشار نتایج این مقاله وجود ندارد.

ملاحظات اخلاقی

مطالعه‌ی حاضر با کد اخلاق فوق‌الذکر در کمیته‌ی اخلاق دانشگاه علوم پزشکی ایلام تأیید شده است. شرکت در مطالعه اختیاری بوده است.

سهم نویسندگان

مطالعه‌ی حاضر حاصل نگارش خانم‌ها شیوا سوری و مریم هاشمی و آقای عبدالحسین پورنجف بوده است. طراحی مطالعه، تجزیه‌وتحلیل اطلاعات و نظارت علمی را آقای عبدالحسین پورنجف به عهده گرفته است. جمع‌آوری اطلاعات بر عهده‌ی خانم مریم هاشمی بوده است. نگارش مقاله را خانم شیوا سوری به عهده گرفته است. تمام نویسندگان نسخه‌ی نهایی مقاله را خوانده و مسئولیت پژوهش را پذیرفته‌اند.

حمایت مالی

پژوهش حاضر برگرفته از طرح تحقیقاتی کمیته‌ی تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی ایلام است که با حمایت مالی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی ایلام اجرا شده است.

REFERENCES

1. Petrocelli JV, Clarkson JJ, Tormala ZL, Hendrix KS. Perceiving stability as a means to attitude certainty: The role of implicit theories of attitudes. *Journal of Experimental Social Psychology*. 2010;**46**(6):874-83. DOI: 10.1016/j.jesp.2010.07.012
2. Thurstone LL. Attitudes can be measured. *American journal of Sociology*. 1928;**33**(4):529-54. DOI: 10.1086/214483
3. Fishman J, Yang C, Mandell D. Attitude theory and measurement in implementation science: a secondary review of empirical studies and opportunities for advancement. *Implementation Sci* . 2021;**16**:1-10. DOI: 10.1186/s13012-021-01153-9
4. Mettert K, Lewis C, Dorsey C, Halko H, Weiner B. Measuring implementation outcomes: An updated systematic review of measures' psychometric properties. *Implementation Research and Practice*. 2020;**1**:2633489520936644. DOI: 10.1177/2633489520936644
5. Bahrami M, Dehdashti A, Karami M. The perspectives of public health students at Semnan University of Medical Sciences on their study field and future career opportunity in 2017: A short report. *JRUMS*. 2017;**16**(2):179-88. [Link]
6. Parsa P, Rezapur-Shahkolai F, Dogonchi M, Gheysvandi E, Ezzati Rastegar K, Salimi N, et al. Exploring the perspectives of faculty members and PhD students on career prospects and professional development: a qualitative study. Journal of Qualitative Research in Health Sciences. 2020;9(3):211-20. DOI: 10.22062/jqr.2020.91509
7. Mokhtari Kia A, Asadi Piri Z, Ghasempour S, Alaei R, Nouraei Motlagh S, Bakhtiar K. Attitude of public health students towards their field of study and future professions in Lorestan University of Medical Sciences. *Iranian Journal of Medical Education*. 2019;**19**:519-29. [Link]
8. Khammarnia M, Shokohian F, Eskandari S, Kassani A, Setoodezadeh F. Students' attitudes toward their education and job prospects in Zahedan health school in 2015. *Journal of Rafsanjan University of Medical Sciences*. 2017;**15**(11):1003-14. [Link]
9. Kaplan A. Nursing Students' Occupational Motivation, Occupational Commitment Levels and Related Factors. Black Sea Journal of Health Science. 2023:7-8. DOI: 10.19127/bshealthscience.1285024
10. Safaei P, Mohajer A, Khaniki G. The attitude of food safety and hygiene students toward their field of study and future career in the Iranian universities of medical sciences. Journal of School of Public Health & Institute of Public Health Research. 2018;15(4). [Link]
11. Barikani A, Afaghi M, Barikani F, Afaghi A. Perception of the medical students on their future career in Qazvin University of Medical Sciences. Glob J Health Sci. 2012;**4**(4):176. PMID: 22980354 DOI: 10.5539/gjhs.v4n4p176
12. Meraji M, Mahmoodian SS. Health information technology students' satisfaction for their field of study and career prospect. *JMIS*. 2018;**4**(2):8-17. [Link]
13. Ahmadi AQ, Haidari N, Nazari R, Hosianpoor ZH. Nursing student's attitudes toward their future career in nursing faculty Kabul university of medical sciences. *Technium Soc. Sci. J*. 2022;**33**:577. [Link]

[Downloaded from johe.umsha.ac.ir on 2026-11-04]

[DOI: 10.32592/joohe.11.1.1]

14. Fathi R, Nasrabadi AN, Imanipour M. The Attitude Of Nursing Students Toward The Nursing Profession: A Narrative Review. *Journal of Pharmaceutical Negative Results.* 2022:9749-60. [Link]
15. Salihović A, Mahmutović J, Branković S. Nursing students 'attitudes about their profession. Journal of Health Sciences. 2021;11(3):168-71. DOI: 10.17532/jhsci.2021.1480
16. Suluhan D, Gezginci E, Ergin ME. The Relationship Between Nursing Students' Attitudes Toward the Nursing Profession Concerning Career Choice and Motivation. *Eur Arch Med Res.* 2020;**36**(4). DOI: 10.4274/eamr.galenos.2020.50469
17. Mohammed AM, Abdeen MA, Ata AA. Nursing students' attitude toward nursing profession and achievement motivation. Zagazig Nursing Journal. 2020;**16**(1):17-35. DOI: 10.21608/znj.2020.80647
18. Bahrami M, Dehdashti AR, Karami M. The Perspectives of Public Health Students at Semnan University of Medical Sciences on Their Study Field and Future Career Opportunity in 2017: A Short Report. *JRUMS* . 2017;**16**(2):179-88. [Link]
19. Mohammadzadeh M. Environmental health engineering students' attitudes toward their education program and career in Shahid Sadoughi University of Medical Sciences in 2015. Journal of Medical Education and Development. 2016;11(1):43-50. [Link]
20. Ozdemir T, Guler G. The Relationship between Environmental Consumption Consciousness and Behavior of University Students. *International Journal of Caring Sciences*. 2021;**14**(2):1258. [Link]
21. Erkılıç HHS. Ortaokul öğrencilerinin çevre okuryazarlık düzeyleri ve çevreye yönelik tutumlarının belirlenmesi: Sakarya ili örneği: Sakarya Universitesi (Turkey). 2019. [Link]
22. Hafferty FW, Boulger JG. A look by medical students at medical practice in the future. *Academic medicine*. 1986;**61**(5):359-67. [Link]
23. Reza Khani Moghadam H, Dargahi A, Azizi A, Amirian F, Sahraee S. Attitudes of environmental and occupational health students toward their field of study and future career in Ardabil University of Medical Sciences. *Medical Education Journal*. 2016;**4**(2):47-52. [Link]
24. Jamali HA, Ghalenoei M. Attitudes of Environmental Health and Occupational Health Students Toward Their Discipline and Future Career in Qazvin University of Medical Sciences in 2012. *Iranian Journal of Medical Education*. 2013;**13**(7):541-50. [Link]
25. Samadi M, Taghizadeh J, Esfahani ZK, Mohammadi M. Evaluating Environmental Health Students' Attitudes toward their Discipline and Future Career in Hamedan University of Medical Sciences in 2008. Iranian journal of medical education. 2010;9(4). [Link]
26. Vahabi A, Khateri A. The perspective of public health students of Kurdistan University of Medical Sciences regarding field of study and future career and its related factors in 2014. *SJNMP*.2016;**1**(3):33-45. DOI: 10.29252/sjnmp.1.3.5

[Downloaded from johe.umsha.ac.ir on 2026-11-04]

[DOI: 10.32592/joohe.11.1.1]